

ประกาศเทศบาลตำบลนกออก
เรื่อง นโยบายและวิธีการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๖๖ มาตรฐานด้านการปฏิบัติงานรหัส ๒๐๔๐ กำหนดให้หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในต้องกำหนดนโยบาย และวิธีการปฏิบัติงานให้ชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์

นโยบายฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการปฏิบัติงานกิจกรรมการตรวจสอบภายในของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน โดยยึดหลักการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการตรวจสอบและจรรยาบรรณการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และเพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล จึงกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน หน้าที่ความรับผิดชอบที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรมและขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน เทศบาลตำบลนกออก เป็นกลไกหนึ่งของกระบวนการกำกับดูแลที่ดี เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าระบบต่าง ๆ ขององค์กรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร

๒. กฎหมาย ระเบียบ มาตรฐานด้านการตรวจสอบภายใน

ผู้ตรวจสอบภายในทุกคนต้องศึกษาทำความเข้าใจกับกฎหมาย ระเบียบ มาตรฐานด้านการตรวจสอบภายในอย่างถ่องแท้ ซึ่งข้อกฎหมาย ระเบียบ มาตรฐานด้านที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน ได้แก่

๑. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑

๒. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๒

๓. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๔

๔. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๖๖

๕. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒

๖. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑

๓. นโยบายการตรวจสอบภายใน

๓.๑ ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ ความเป็นอิสระเที่ยงธรรม โปร่งใส เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และประหยัด โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าในเรื่องที่ตรวจสอบ

๓.๒ ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องไม่ตรวจสอบงานที่ตนเองเป็นผู้ปฏิบัติหรือดำเนินการ ภายใน ๑ ปี หรืองานที่ พ่อ แม่ สามี ภรรยา ญาติพี่น้อง หรือเพื่อนสนิท เป็นผู้รับผิดชอบ หรือเข้ามามีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์กร เพื่อมิให้เสียความอิสระและเที่ยงธรรมในการตรวจสอบ

๓.๓ ผู้ตรวจสอบภายในจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องผิดกฎหมาย และดำเนินการในลักษณะ มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับการปฏิบัติงานตรวจสอบ

๓.๔ การปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายในต่อหน่วยงานรับตรวจ ต้องอยู่บนวัตถุประสงค์เพื่อ เสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงาน หรือหลักเกณฑ์การปฏิบัติตามกฎระเบียบ เพื่อปรับปรุง แก้ไขการปฏิบัติงานของ หน่วยงานรับตรวจ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มิใช่เป็นการตรวจสอบเพื่อจับผิด

๓.๕ ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยความรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ พึงปฏิบัติ ต้องพัฒนาตนเอง ศึกษาหาความรู้ด้านวิชาชีพตรวจสอบภายในอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

๓.๖ การวางแผนการตรวจสอบให้ครอบคลุมถึงความเสี่ยงขององค์กร ปฏิบัติงานตรวจสอบให้ เป็นไปในแนวทางเดียวกันโดยปฏิบัติตามคู่มือการตรวจสอบภายใน มาตรฐานและจริยธรรมการตรวจสอบภายใน

๓.๗ ผู้ตรวจสอบภายในควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อให้ ผลลัพธ์ที่มีประโยชน์สูงสุด

๔. ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม (Independence and Objectivity)

๔.๑ ความเป็นอิสระ (Independence): คือสถานะที่หน่วยงานตรวจสอบภายใน ปราศจากการ แทรกแซง ในการกำหนดขอบเขตการตรวจสอบ การปฏิบัติงาน และการรายงานผล

๔.๒ ความเที่ยงธรรม (Objectivity): คือ ทศณคติทางจิตใจ ของตัวผู้ตรวจสอบเอง ที่ต้องไม่มี ความลำเอียง ไม่เอนเอียงตามความรู้สึกส่วนตัว และไม่ยอมให้ผู้อื่นมาครอบงำการตัดสินใจในวิชาชีพ

๕. การจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest)

ความขัดแย้งทางผลประโยชน์เกิดขึ้นเมื่อ "ผลประโยชน์ส่วนตน" เข้ามาปะทะกับ "หน้าที่ความรับผิดชอบ" ซึ่งอาจ ทำให้ผลการตรวจสอบบิดเบือนไป การจัดการมีแนวทางดังนี้:

๕.๑ การเปิดเผย (Disclosure): หากผู้ตรวจสอบรู้ตัวว่ามีความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือมีส่วนได้ ส่วนเสียกับหน่วยงานที่จะไปตรวจ (เช่น เป็นญาติสนิทกับหัวหน้ากองคลัง) ต้องรีบแจ้งผู้บังคับบัญชาทราบทันที

๕.๒ การถอนตัว (Recusal): เมื่อมีการเปิดเผยแล้ว ผู้บริหารงานตรวจสอบควรเปลี่ยนตัวผู้ตรวจสอบ ท่านนั้นไปตรวจหน่วยงานอื่นแทน เพื่อป้องกันข้อครหา

๖. ลักษณะของความเสื่อมเสียจากความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม

ความเสื่อมเสีย (Impairment) คือสถานการณ์ที่ทำให้ความเชื่อมั่นในการทำงานของผู้ตรวจสอบลดลง หรือหมดไป ซึ่งมีลักษณะสำคัญดังนี้ครับ:

๗. ด้านความเป็นอิสระ (ระดับโครงสร้าง/องค์กร)

๗.๑ การถูกจำกัดงบประมาณหรือทรัพยากร: เช่น ถูกตัดงบประมาณการเดินทางไปตรวจ หน่วยงาน เพื่อกดดันไม่ให้เข้าถึงข้อมูลสำคัญ

๗.๒ การถูกแทรกแซงการรายงาน: ถูกสั่งให้ "ลบ" หรือ "แก้ไข" ข้อตรวจพบที่เป็นประเด็นสำคัญ ออกไปจากรายงาน

๘. ด้านความเที่ยงธรรม (ระดับตัวบุคคล)

๘.๑ การตรวจสอบงานที่ตนเองเคยทำ (Self-Review): หากผู้ตรวจสอบเพ่งย้ายมาจากกองช่างแล้วได้รับมอบหมายให้ตรวจโครงการที่ตนเองเคยเป็นคนคุมงานภายในระยะเวลาไม่ถึง ๑ ปี ถือว่ามีความเสี่ยงอย่างชัดเจน

๘.๒ สายสัมพันธ์ในครอบครัวหรือธุรกิจ: มีญาติพี่น้องหรือเพื่อนสนิทเป็นผู้รับผิดชอบงานที่กำลังตรวจสอบ

๘.๓ การรับของขวัญหรือผลประโยชน์: การรับสินบนหรือแม้แต่ของกำนัลที่มีมูลค่าสูงเกินสมควรจากผู้รับการตรวจ ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจ

๙. การกำกับดูแลและหน้าที่ความรับผิดชอบ

๙.๑ หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ในการกำกับดูแล และหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

(๑) กำหนดวัตถุประสงค์อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในอย่างเป็นทางการไว้ในกฎบัตรการตรวจสอบภายใน

(๒) วางแผนการตรวจสอบระยะยาว และแผนการตรวจสอบภายในประจำปีตามผลการประเมินความเสี่ยง แผนงาน โครงการระดับกลยุทธ์ขององค์กร รวมทั้งการมอบหมายงาน แก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ติดตาม ประเมินผล เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

(๓) ศึกษา วิเคราะห์ กำหนดแนวทางและกำกับดูแลการตรวจสอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในหน่วยงานขององค์กร

(๔) ศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดแนวทางการออกแบบและการประเมินผลการควบคุมภายในของหน่วยตรวจสอบภายใน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ เพื่อกำหนดความเสี่ยงและแผนปรับปรุงการควบคุมเพื่อลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

(๕) ให้คำปรึกษา เกี่ยวกับลักษณะงานและขอบเขตงานของหน่วยรับตรวจ เพื่อช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มลดความเสี่ยงและปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจและให้ความเห็นเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน

(๖) ประสานการทำงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายในองค์กร เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผลการตรวจสอบมีประโยชน์สามารถนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุง แก้ไขการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในบรรลุเป้าหมายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๗) ศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดรูปแบบการจัดทำกระดานทำการ รวมถึงการสอบทานและการควบคุมดูแลข้อมูลหลักฐานและกระดานทำการ และกำหนดแนวทาง การจัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน ในระบบ Intranet เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยตรวจสอบภายใน

(๘) กำกับดูแลการปฏิบัติงานตรวจสอบที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ และมีระบบในการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ เพื่อให้เป็นไปตามแผนการตรวจสอบที่กำหนด

(๙) พัฒนาระบบในการติดตามผลการตรวจสอบตามที่ผู้บริหารสั่งการ ในรายงานผลการตรวจสอบ

(๑๐) ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้ตรวจสอบภายในระดับรองลงมา และหน่วยรับตรวจ เช่น ให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติงาน โดยจัดกิจกรรม KM ภายในหน่วยตรวจสอบภายใน เพื่อถ่ายทอดความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

(๑๑) ชี้แจง ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ มาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม เพื่อให้การประเมินผลการควบคุมภายในเป็นไปตามแนวทางที่กรมบัญชีกลางกำหนด

(๑๒) กำกับดูแลการจัดทำฐานข้อมูลหรือระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับงานตรวจสอบภายใน เพื่อให้สอดคล้องและสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจและผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๑๓) กำกับดูแล ปรับปรุง และรักษาคุณภาพของงานตรวจสอบภายในให้ครอบคลุมในทุกด้านตามหลักเกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณการตรวจสอบภายใน

(๑๔) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร

๙.๒ ผู้ตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

(๑) ปฏิบัติตามกฎหมายการตรวจสอบภายในและกรอบคุณธรรมการตรวจสอบภายใน ของหน่วยตรวจสอบภายใน เทศบาลตำบลนกกอก

(๒) ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบและสามารถสะสมความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่น ๆ จากการปฏิบัติงานตรวจสอบ

(๓) ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และมีทักษะการปฏิบัติงานอย่างสมเหตุสมผลในอันที่จะทำให้การปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือ

(๔) ผู้ตรวจสอบภายในต้องพิจารณาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลอื่น ๆ มาเป็นเครื่องมือช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความระมัดระวังรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ

(๕) ผู้ตรวจสอบภายในต้องหมั่นศึกษาหาความรู้ ทักษะ และความสามารถอื่น ๆ เพื่อเติมอยู่อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

(๖) ผู้ตรวจสอบภายในต้องจัดทำแผนปฏิบัติงานตรวจสอบทุกครั้งที่มีการตรวจสอบ รวมทั้งระบุกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต ระยะเวลา และการจัดสรรทรัพยากรให้สอดคล้องกับแผนการตรวจสอบภายในประจำปี

(๗) ระบุวิเคราะห์ประเมินผลและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

(๘) รายงานผลการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายในเวลาที่เหมาะสม ทันต่อการแก้ไขสถานการณ์

๑๐. ขั้นตอนการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

๑๐.๑ การวางแผนการตรวจสอบ

หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในต้องวางแผนการตรวจสอบตามผลการประเมินความเสี่ยงเพื่อวางแผนและเสนอแผนการตรวจสอบภายในประจำปีต่อนายกเทศมนตรีตำบลนกกอกพิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายนของทุกปี ในกรณีที่มีการวางแผนการตรวจสอบภายในส่วนราชการมีระยะเวลาดังแต่ ๑ ปี ขึ้นไป ให้เสนอแผนการตรวจสอบระยะยาว ต่อนายกเทศมนตรีตำบลนกกอก เพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปี รวมทั้งเสนอการปรับเปลี่ยนแผนการตรวจสอบในรอบปีที่มีนัยสำคัญให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาอนุมัติด้วย ผู้ตรวจสอบภายในจัดทำแผนการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษร ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจาก

หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในให้สอดคล้องกับแผนการตรวจสอบประจำปี โดยการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวางแผนการปฏิบัติงานในแต่ละเรื่องให้ครอบคลุมประเด็นการตรวจสอบที่มีความสำคัญรวมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ของเขต และแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

๑๐.๒ การปฏิบัติงานตรวจสอบ

ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการตรวจสอบภายในของกรมบัญชีกลาง โดยต้องรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ ว่าเป็นไปตามนโยบาย แผนงาน ระเบียบปฏิบัติขององค์กรรวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยนำแผนการปฏิบัติงานมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตรวจสอบ พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบให้เพียงพอต่อการสนับสนุนข้อสรุป

หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในต้องสอบถามกระต่ายทำการ เอกสาร หลักฐานที่รวบรวมไว้จากการตรวจสอบและข้อสรุปสิ่งที่ตรวจพบ เพื่อให้มั่นใจว่าทีมผู้ตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ เสร็จสมบูรณ์ และเป็นไปตามแผนการตรวจสอบที่กำหนดไว้

๑๐.๓ การรายงานผลการตรวจสอบ

รายงานผลการตรวจสอบต่อหัวหน้าส่วนราชการภายใน ๒ เดือนนับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จตามแผน เพื่อให้นายกรัฐมนตรีตำบลนอกทราบถึงวัตถุประสงค์ขอบเขต วิธีปฏิบัติงานและผลการตรวจสอบข้อมูลทั้งหมดทุกขั้นตอน สรุปผลข้อบกพร่องที่ตรวจพบ ประเด็นความเสี่ยงที่สำคัญและการควบคุม พร้อมข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเพื่อเสนอผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องพิจารณาสั่งการแก้ไขปรับปรุงต่อไป รวมทั้งเรื่องอื่น ๆ ที่ผู้บริหารควรทราบ กรณีผลการตรวจสอบที่มีนัยสำคัญคาดว่าจะส่งผลเสียต่อองค์กรให้ผู้ตรวจสอบรายงานผลการตรวจสอบต่อนายกเทศมนตรีตำบลนอกทราบทันที เพื่อให้ผู้บริหารสั่งดำเนินการต่อไป

๑๐.๔ การติดตามผลการตรวจสอบ

- (๑) วางแผนการติดตาม ประกอบด้วย วิธีการติดตาม ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ
- (๒) ดำเนินการติดตามผลตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการติดตามผล
- (๓) รายงานผลการติดตามผลการตรวจสอบงวดปัจจุบันในทุกประเด็นการตรวจสอบที่พบข้อบกพร่องต่อนายกเทศมนตรีตำบลนอก พร้อมกับการเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานสำหรับการตรวจสอบหน่วยรับตรวจ และรายงานผลการติดตามผลการตรวจสอบงวดก่อน (ถ้ามี) พร้อมกับการเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานสำหรับการตรวจสอบต่อนายกเทศมนตรีตำบลนอก

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นต้นไป

(นายวิระ สิงห์สรน้อย)

นายกเทศมนตรีตำบลนอก